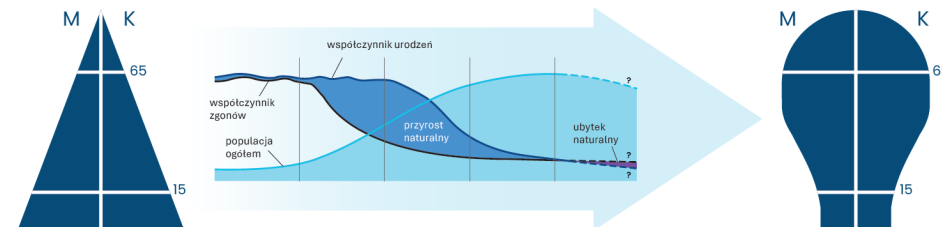

XI Kongres Ekonomistów Polskich

Zmiany procesów demograficznych i ich konsekwencje dla polityki publicznej

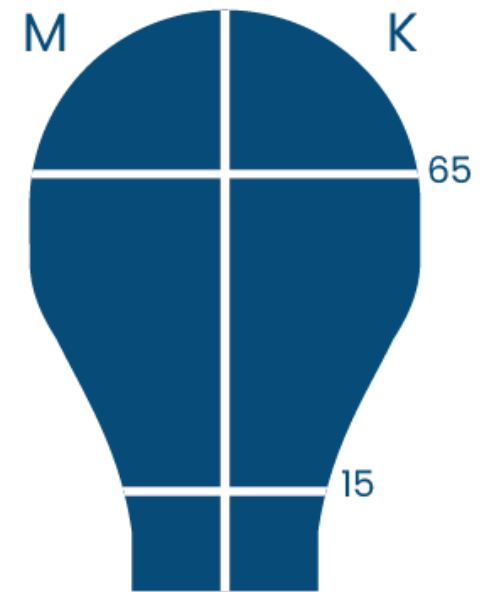
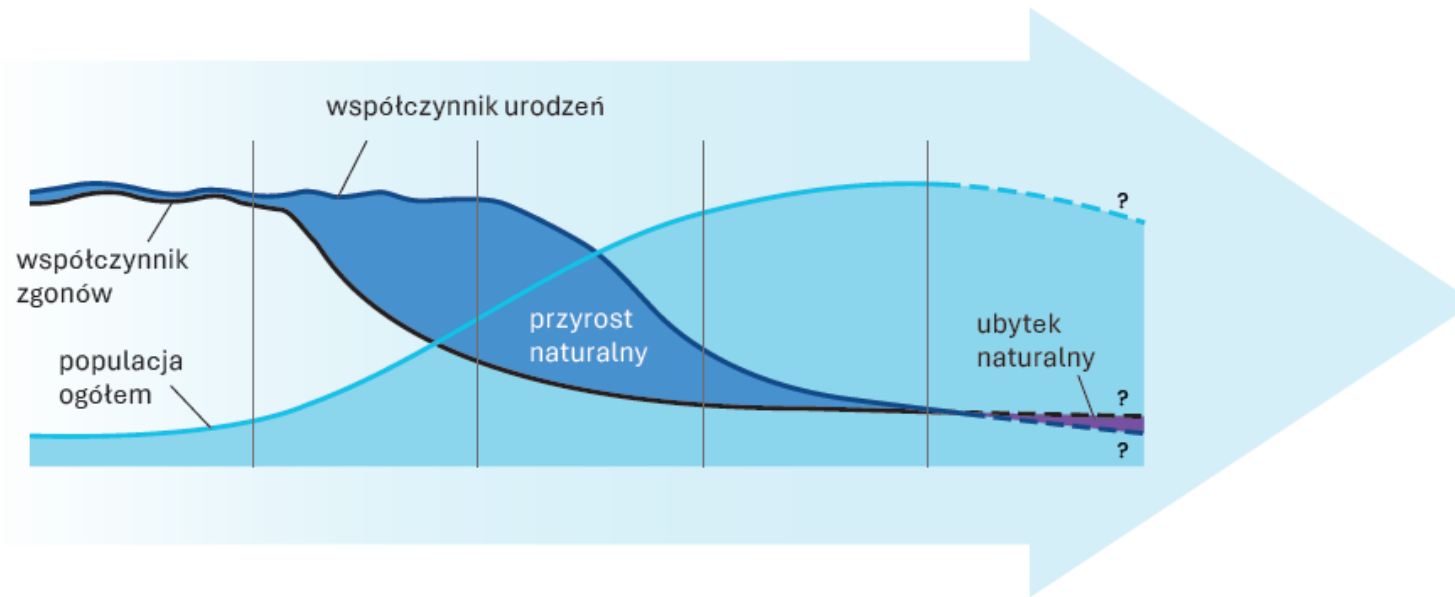
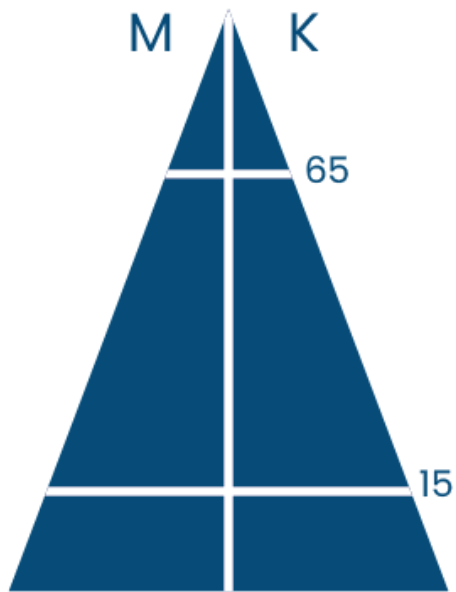

Poznań, 4-5 grudnia 2025 r.

Zmiana demograficzna - konsekwencje dla gospodarki

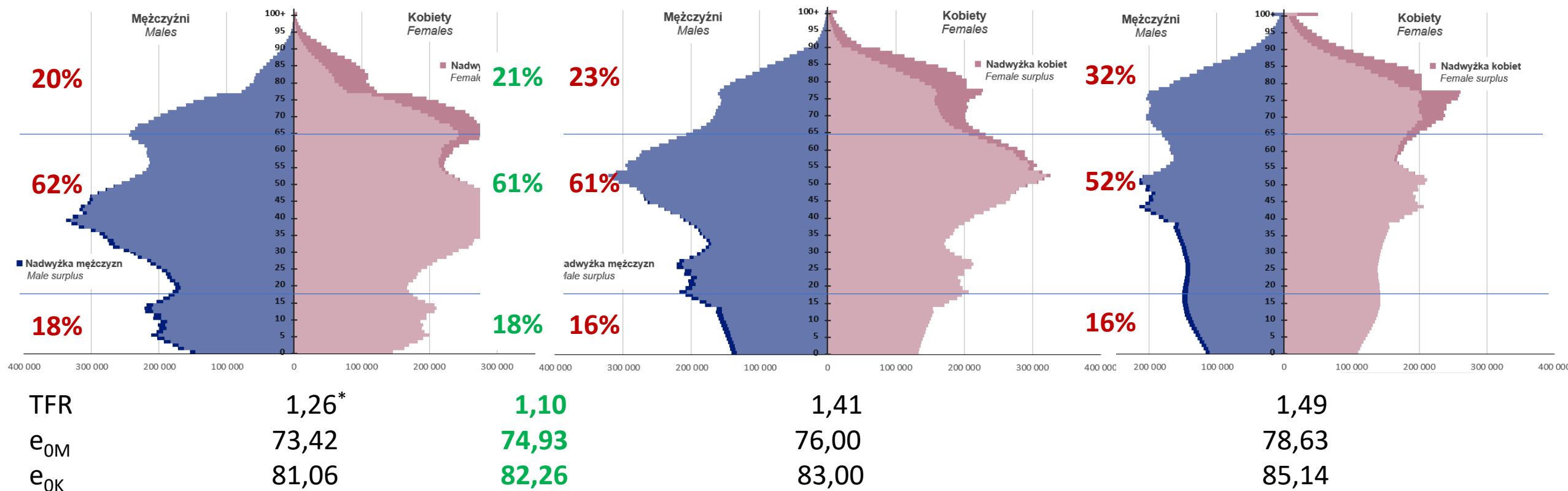
Elżbieta Gołata
Przewodnicząca Komitetu Nauk Demograficznych PAN
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
Rządowa Rada Ludnościowa

Zrozumieć zmianę demograficzną

Jaka jest liczba ludności Polski – ilu nas jest, ilu nas będzie ?

Rok	2022*	2024	2035	2060
Ludność	37 766 327	37 489 087	36 223 944	30 925 606
TDR	70	72	73	105

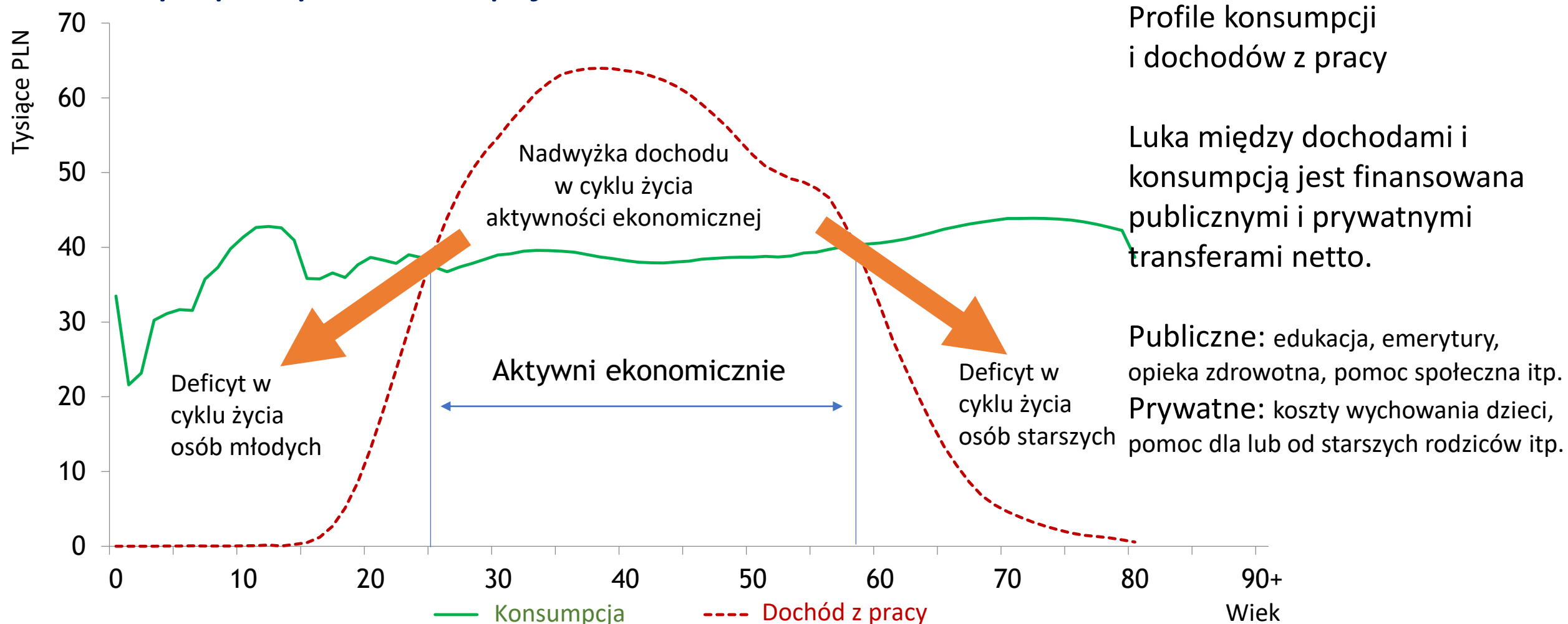

Uwaga: *empiryczna liczba ludności, Ludność – prognozowana liczba ludności, WAP – ludność w wieku produkcyjnym (18-59/64)

Źródło: Prognoza ludności na lata 2023-2060. Główny Urząd Statystyczny, Warszawa.

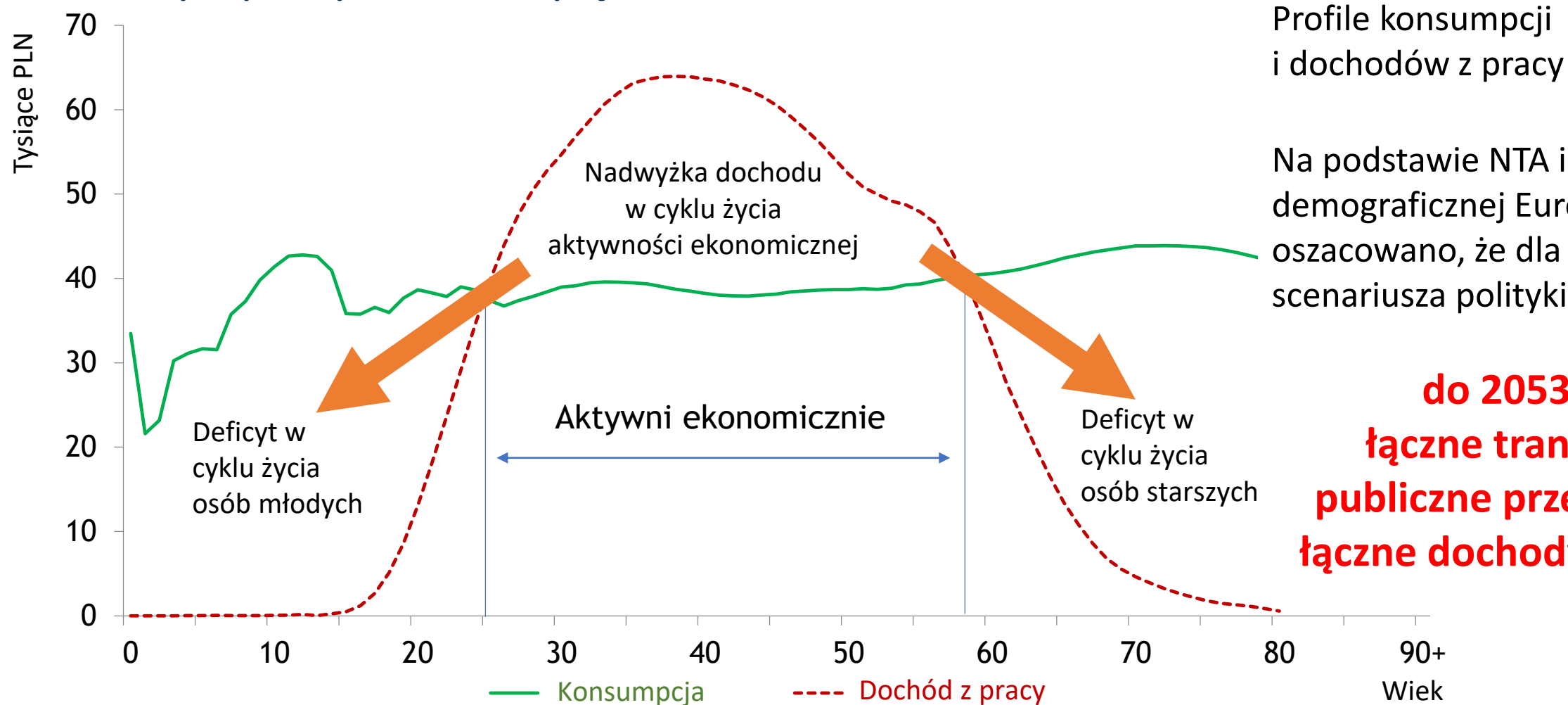
Konsumpcja, dochód, transfery w cyklu życia

Dochody z pracy i konsumpcja na mieszkańca, Polska 2020 r. **Narodowy Rachunek Transferów**

Konsumpcja, dochód, transfery w cyklu życia

Dochody z pracy i konsumpcja na mieszkańca, Polska 2020 r. **Narodowy Rachunek Transferów**

do 2053 r.
łącznie transfery
publiczne przewyższą
łącznie dochody z pracy

Sytuacja demograficzna Polski - rekomendacje Rządowej Rady Ludnościowej

**Agnieszka Chłoń-Domińczak
Przewodnicząca Rządowej Rady Ludnościowej
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Komitet Nauk Demograficznych PAN**

Nowy Raport Rządowej Rady Ludnościowej

Nowe podejście:

Zwarta struktura i skupienie na kluczowych tematach

Stały układ głównych rozdziałów + rozdział zmienny

Odniesienie się do kluczowych wyzwań wynikających z badań prowadzonych w Polsce i w Europie

Główne tematy

- I. Płodność i formy życia rodzinnego
 - II. Zdrowie i umieralność
 - III. Migracje zagraniczne
 - IV. Migracje wewnętrzne i zróżnicowanie terytorialne
 - V. Starzenie się ludności i sytuacja osób starszych
-
- I. Zmiany demograficzne a rynek pracy

Kluczowe obszary rekomendacji

Edukacja

Zdrowie

Polityka rynku pracy

Usługi społeczne

Polityka migracyjna

Strategia demograficzna

Zmiany demograficzne w Polsce

Polska doświadcza spadku liczby ludności, ujemnego przyrostu naturalnego i starzenia się ludności, co wymaga natychmiastowych działań

Kompleksowa strategia demograficzna

Integrująca politykę rodzinną, zdrowotną, migracyjną i rynku pracy dla przygotowania do zmian demograficznych

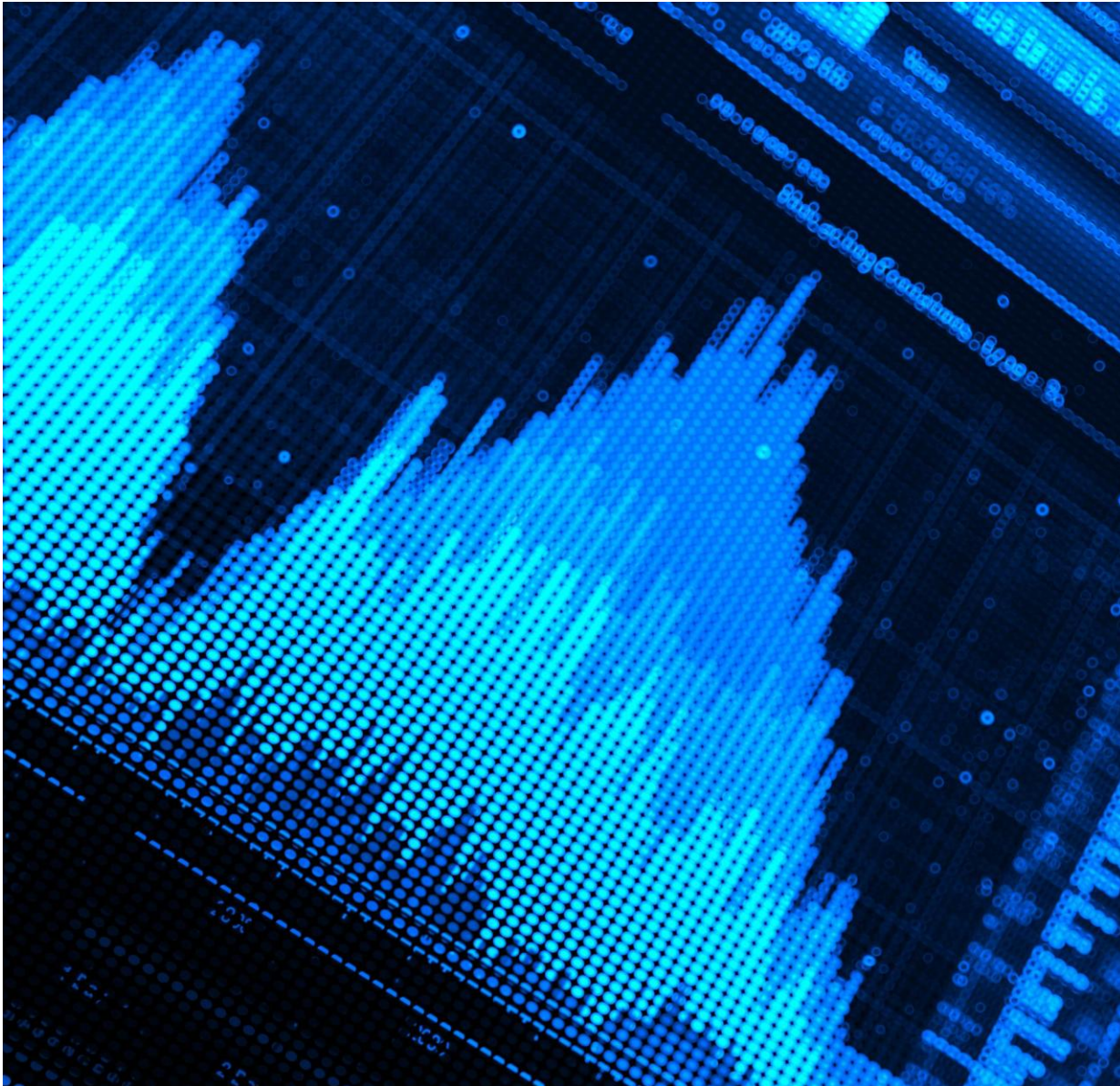
Priorytety polityki demograficznej

Kluczowe priorytety to wsparcie rodzin, poprawa życia seniorów, integracja imigrantów oraz rozwój usług publicznych.

Konsekwencje braku strategii

Brak działań grozi wyzwaniami gospodarczymi i społecznymi, w tym kurczeniem się zasobów pracy i wzrostem kosztów opieki nad seniorami.

Dane i monitoring

Integracja i ujednolicenie danych

Potrzeba integracji rejestrów PESEL i GUS oraz ujednolicenia definicji statystycznych dla lepszej analizy danych.

Badania panelowe i dostępność danych

Uruchomienie badań panelowych i otwarty dostęp do danych umożliwiają skuteczne monitorowanie trendów demograficznych.

Monitorowanie migracji i procesów demograficznych

Spójny system monitorowania migracji i procesów demograficznych jest niezbędny do efektywnego planowania i oceny działań.

Nowoczesne narzędzia analityczne

Inwestycje w narzędzia analityczne pomagają prognozować zmiany demograficzne i wspierać stabilność społeczno-gospodarczą.

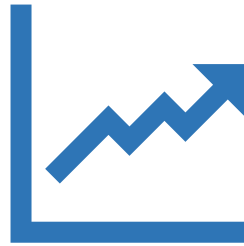
Strategia rozwoju Polski wobec spadku liczby ludności i zmian struktur demograficznych

Jakub Sawulski
Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Strategia jest odpowiedzią na trzy mega-wyzwania

**zmiany
demograficzne**

**utrzymanie
konkurencyjności
gospodarki**

**zapewnienie
bezpieczeństwa kraju**

Cele Strategii Rozwoju Polski do 2035 r.

1

Cel demograficzny

**czyli przemyślana odpowiedź
na kryzys demograficzny:**
Łagodzenie zmian demograficznych
i adaptacja do nich

2

Cel gospodarczy

**czyli stworzenie warunków dla
szybkiego rozwoju prywatnych firm:**
Tworzenie warunków dla konkurencyjnej
i sprawiedliwej gospodarki,
z poszanowaniem dla środowiska
i klimatu

3

Cel bezpieczeństwa

**czyli państwo odporne
na zagrożenia:**
Wzmocnienie bezpieczeństwa,
odporności i sprawności państwa

Cel horyzontalny

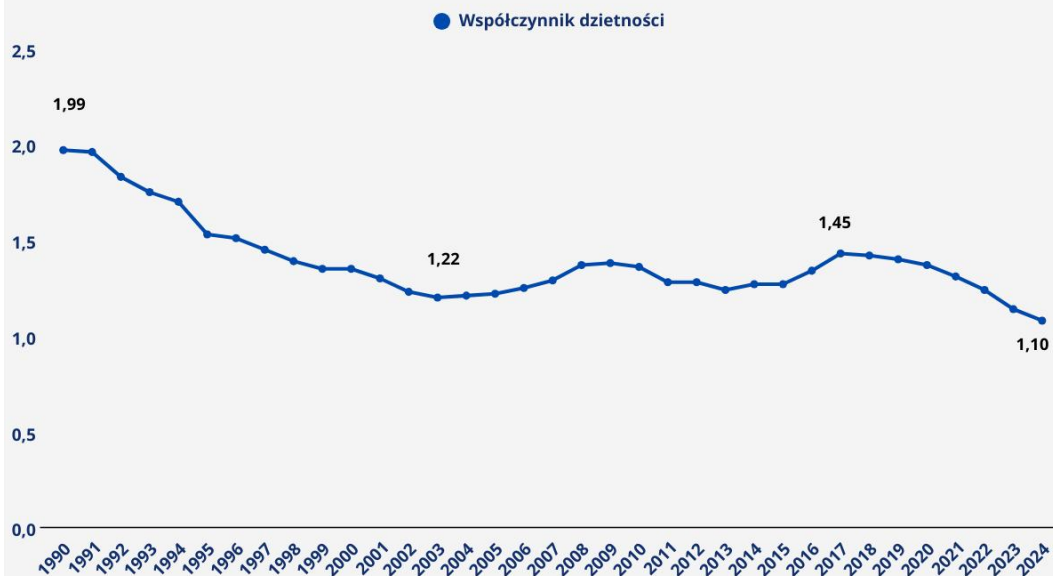
czyli rozwój rozłożony po całym terytorium kraju:
Zrównoważony rozwój terytorialny oparty na policentrycznej sieci osadniczej

Proгноza liczby ludności Polska, w podziale na wiek (w mln)

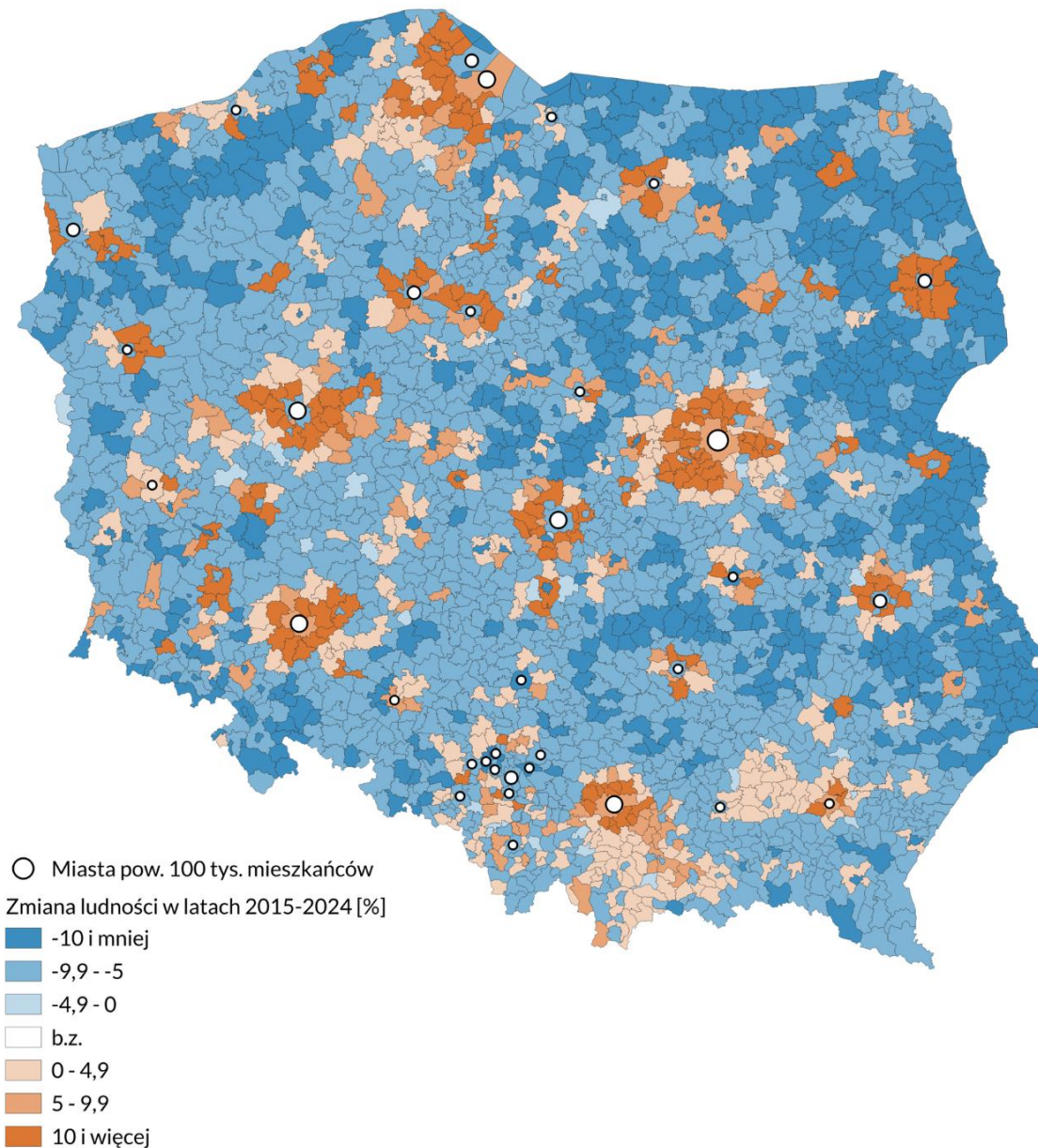
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Współczynnik dzietności w Polsce

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zmiana ludności w latach 2015-2024 [%]

○ Miasta pow. 100 tys. mieszkańców

Zmiana ludności w latach 2015-2024 [%]

■ -10 i mniej

■ -9,9 - -5

■ -4,9 - 0

□ b.z.

■ 0 - 4,9

■ 5 - 9,9

■ 10 i więcej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Priorytety dotyczące wyzwań demograficznych w SRP2035

Cel 1: Łagodzenie zmian demograficznych i adaptacja do nich

- Priorytet 1.1: Zwiększenie dostępności mieszkań
- Priorytet 1.2: Tworzenie warunków sprzyjających rodzicielstwu
- Priorytet 1.3: Odpowiedzialna polityka migracyjna
- Priorytet 1.4: Rynek pracy włączający wszystkie grupy społeczne
- Priorytet 1.5: Dobre zdrowie i aktywne starzenie się
- Priorytet 2.7: Dbanie o jakość życia wszystkich obywateli

Cel 2: Tworzenie warunków dla konkurencyjnej
i sprawiedliwej gospodarki, z poszanowaniem dla środowiska i klimatu

Konsultacje publiczne projektu SRP2035

Strategia została opracowana przez administrację publiczną, co wymaga zestawienia jej treści z opiniami różnych grup obywateli.

Obecnie przygotowujemy stanowiska do uwag zgłoszonych w czasie konsultacji publicznych.

Proces konsultacji publicznych ma realny wpływ na ostateczną treść dokumentu.

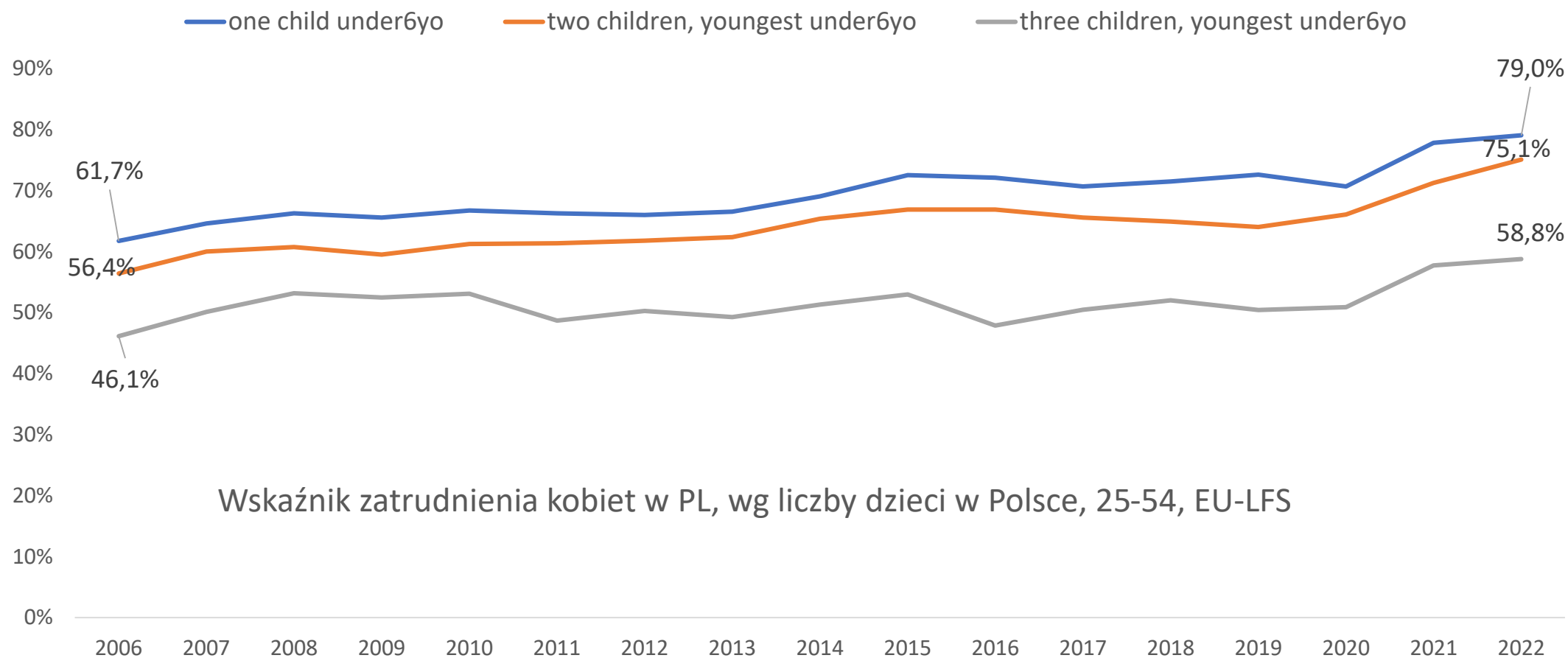

Planowany termin przyjęcia Strategii przez rząd: pierwszy kwartał 2026 roku.

Rynek pracy w sytuacji niedoboru siły roboczej - aktywność zawodowa kobiet

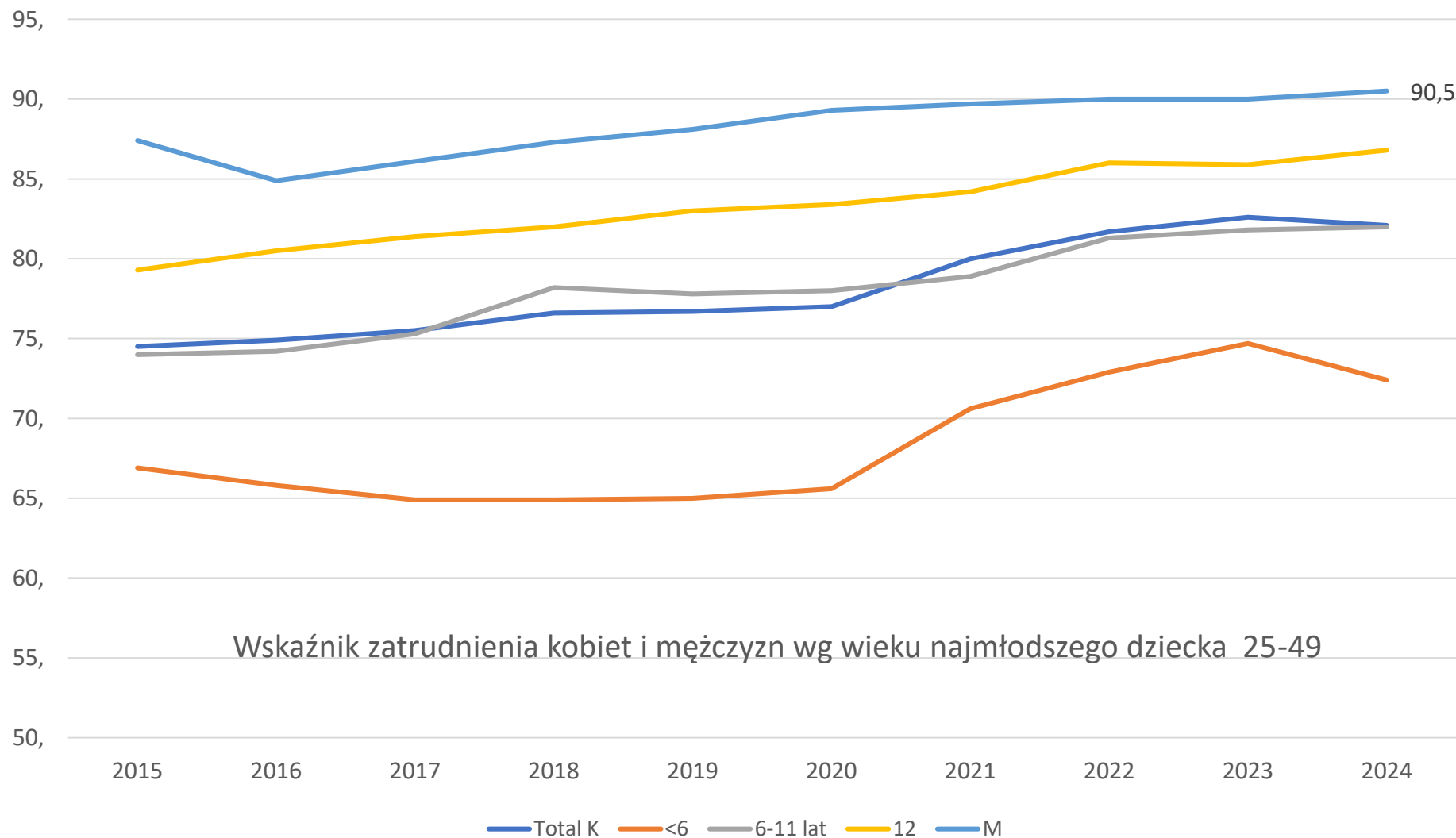
**Iga Magda
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Wiceprezeska Instytutu Badań Strukturalnych**

Rośnie zatrudnienie matek

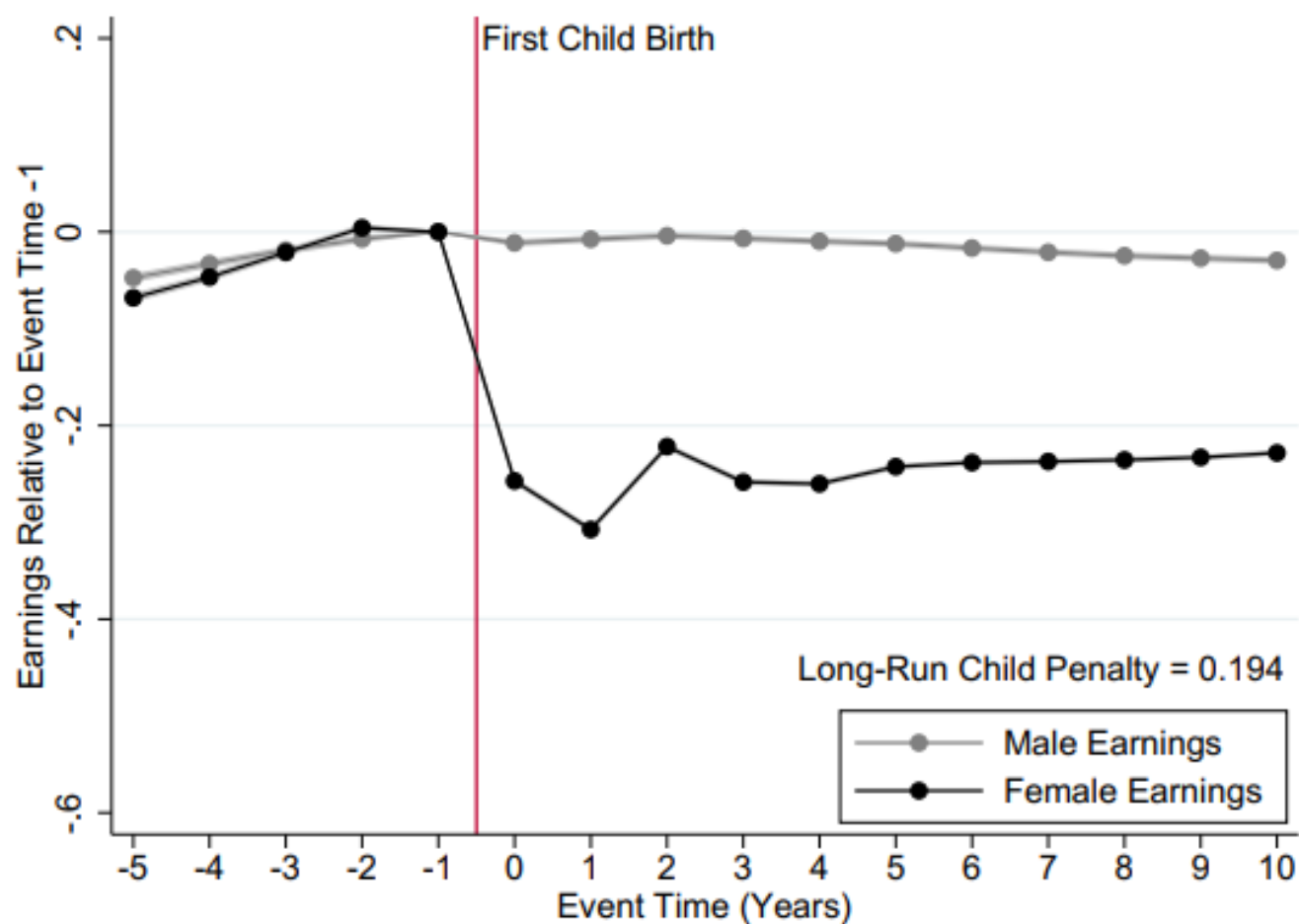
Źródło: Eurostat

Rośnie zatrudnienie matek

Koszt macierzyństwa

A: Earnings

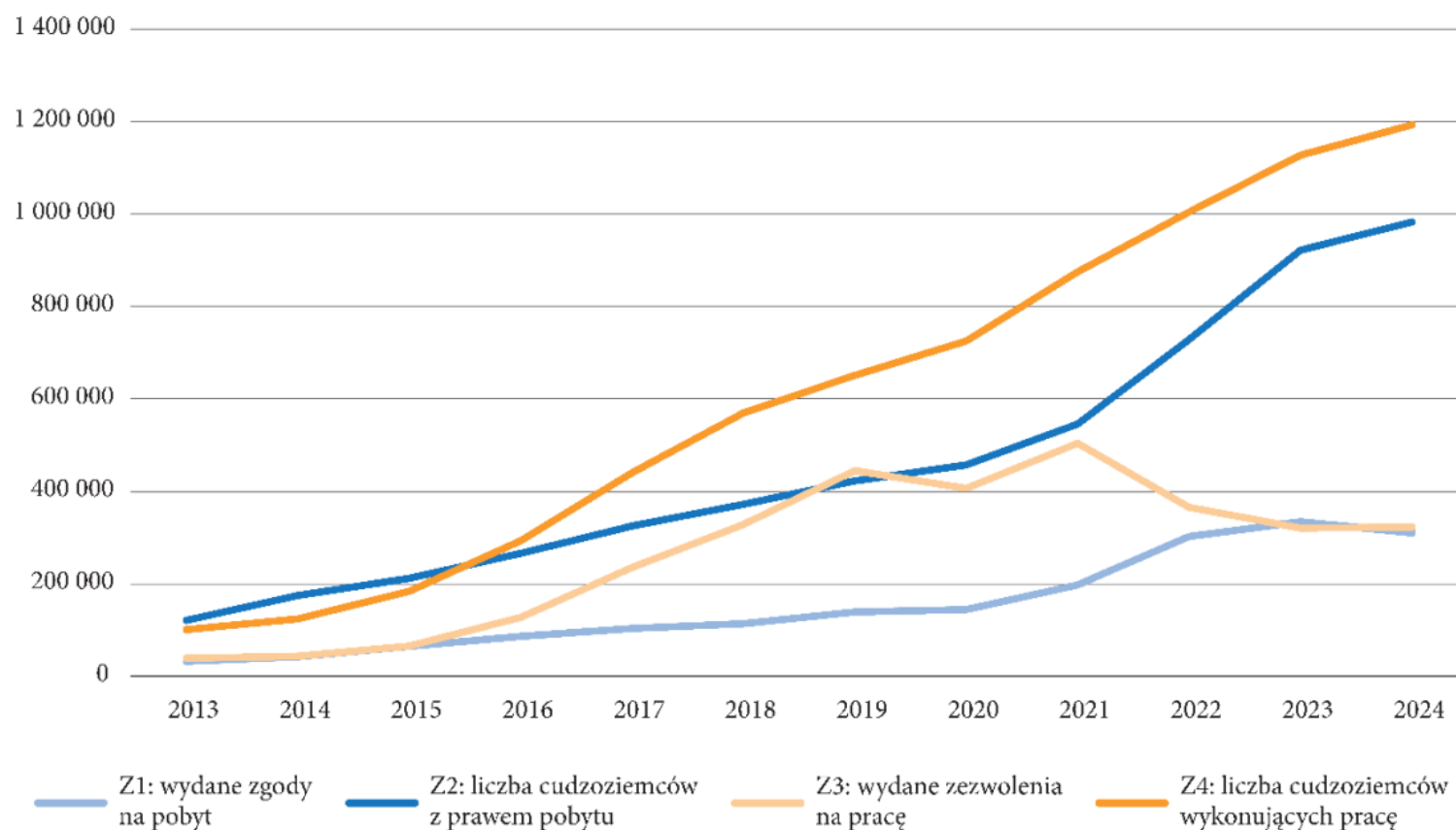

Imigracja jako remedium na niedobory siły roboczej

Paweł Strzelecki
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Komitet Nauk Demograficznych PAN
Narodowy Bank Polski

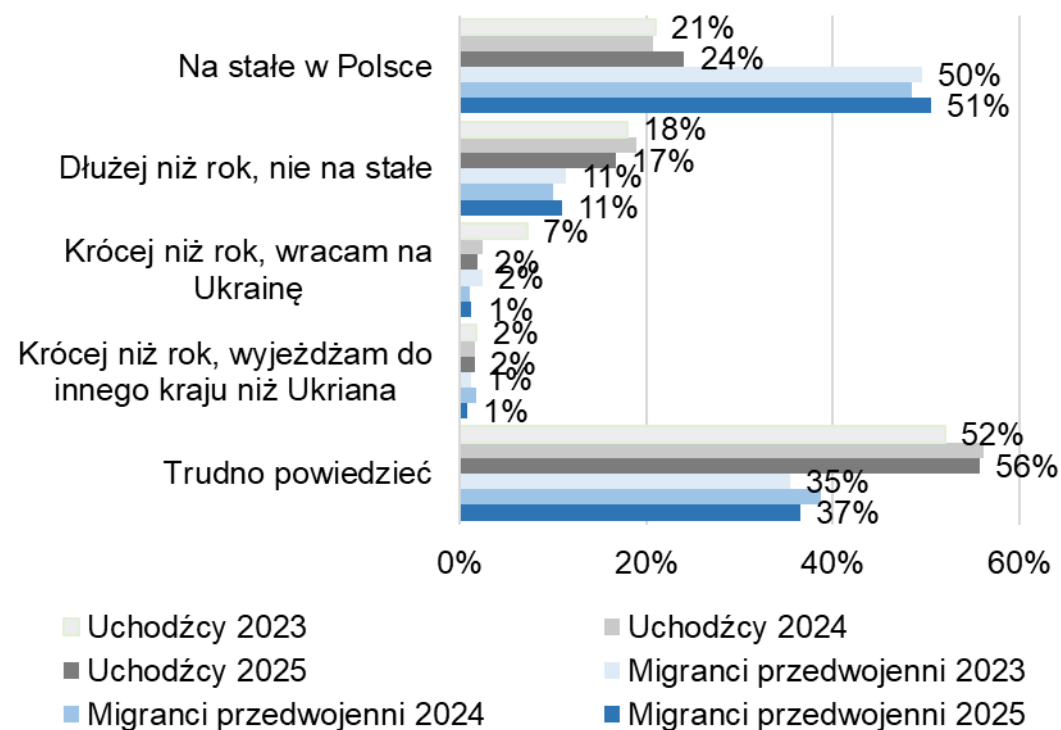
Polska stała się krajem dodatniej migracji netto

Zmiany różnych form obecności cudzoziemców w Polsce w latach 2013-2014

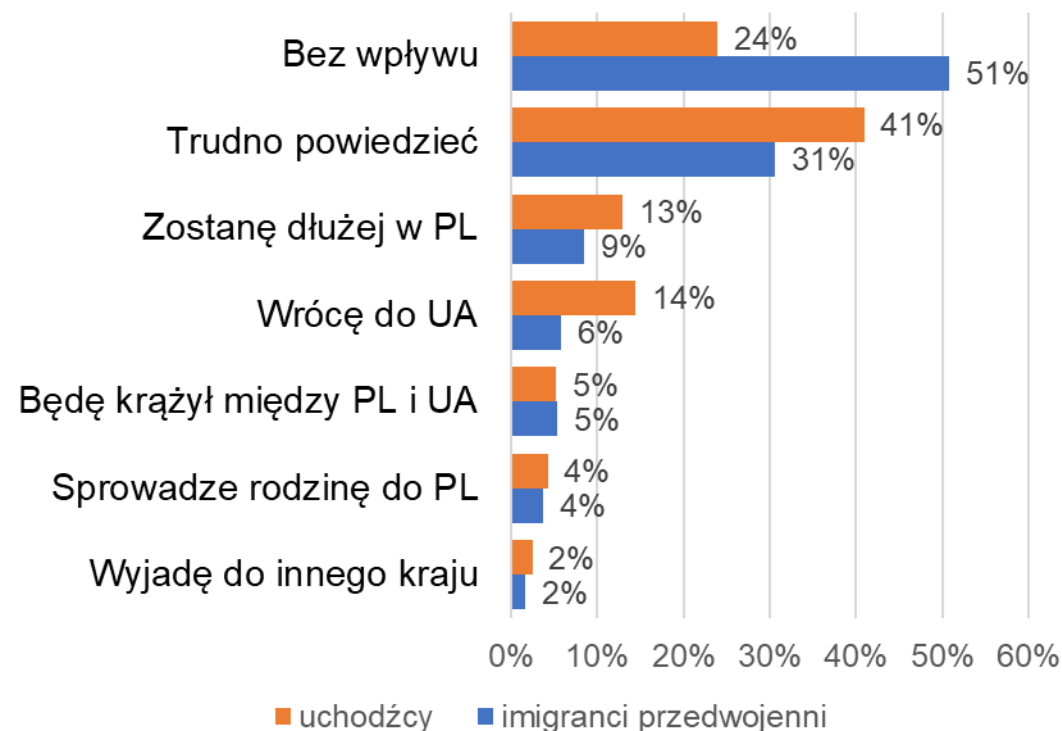

Co dalej z imigrantami z Ukrainy w Polsce?

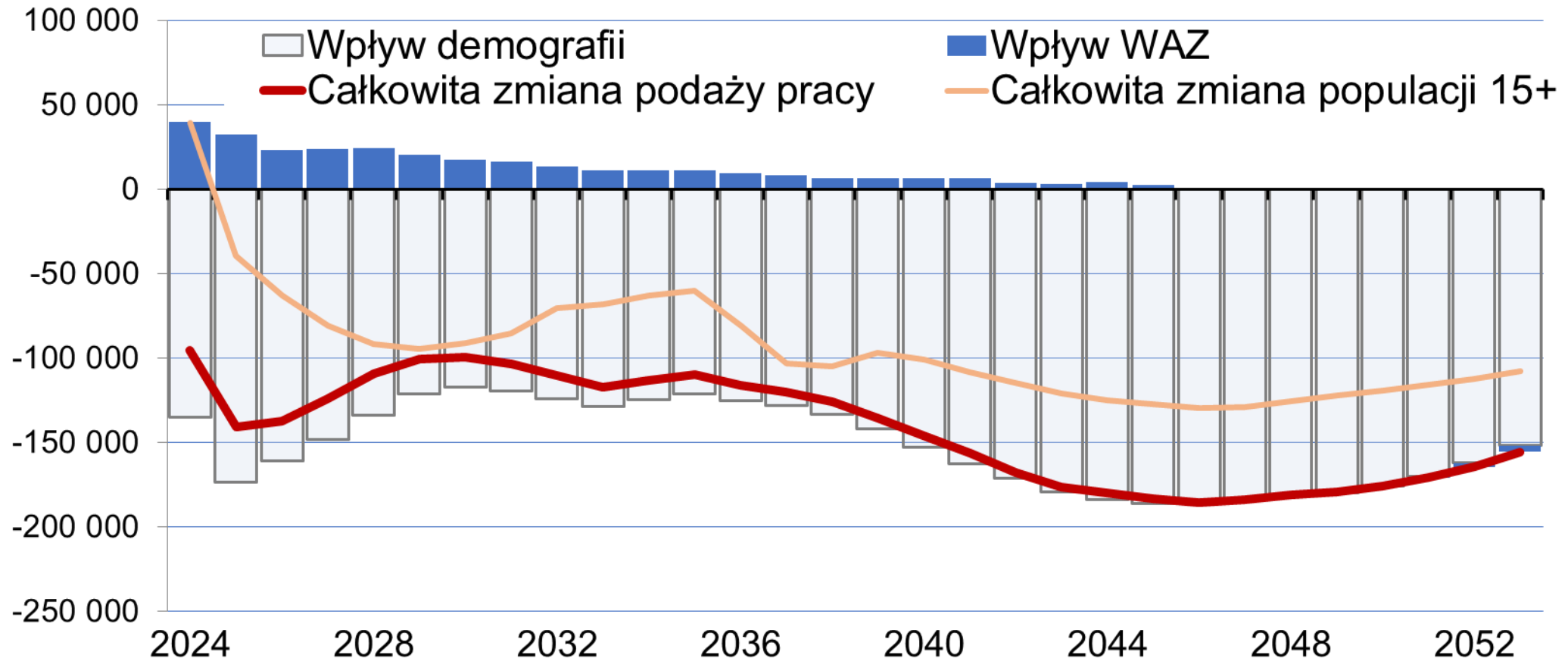
Opinie imigrantów na temat dalszego pozostawania w Polsce `23-`25

Odpowiedź na pytanie: Czy potencjalne zawarcie pokoju między Ukrainą i Rosją wpłynie na Twój pobyt w Polsce? (V-VI `25)

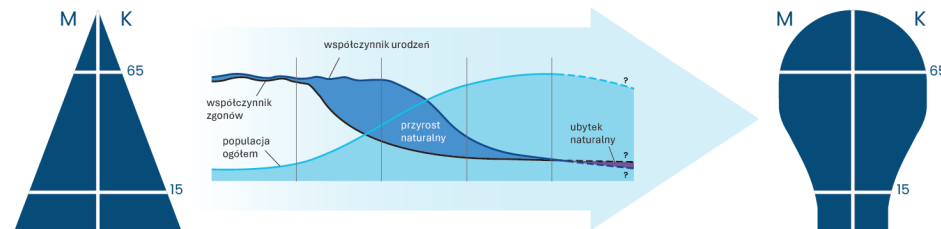

Imigracja może pomóc, ale nie odwróci negatywnego wpływu „demografii” na podaż pracy

XI Kongres Ekonomistów Polskich

Zmiany procesów demograficznych i ich konsekwencje dla polityki publicznej

Poznań, 4-5 grudnia 2025 r.